दाखल दिनांक - १७.०३.२०१८ नोंदणी दिनांक - १७.०३.२०१८ निर्णय दिनांक - ११.१२.२०१९ कालावधी - वर्षे महिने दिवस ०१ ०८ २४

<u>न्यायदंडाधिकारी प्रथम वर्ग (न्यायालय क्र.४) धुळे यांचे न्यायालयात</u> (न्यायीक अधिकारी – अे.टी.जगताप)

संक्षिप्त फौजदारी खटला क्र.६६३/२०१८

निशाणी क्र.
सीएनआर क्र. MHDH03-001165-2018

महाराष्ट्र शासन — तर्फे (पोलीस ठाणे अंमलदार, आझादनगर पोलीस स्टेशन)

.... अभियोग पक्ष.

- विरुध्द -

राकेश मोहनलाल अग्रवाल, वय — ३१ वर्षे, व्यवसाय — मजुरी, रा. भायजी नगर, धुळे.

.... आरोपी.

गुन्हा – मुंबई प्रतिबंधित अधिनियम कलम १२ (अ) अन्वये

सरकारतर्फे विधिज्ञ - श्री.जी.एम.धिवरे सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता

आरोपीतर्फे विधिज्ञ – श्री.आर.एस.सोनवणे

<u>न्यायनिर्णय</u>

(घोषणा दिनांक ११.१२.२०१९)

आरोपीविरुध्द सदर खटला मुंबई प्रतिबंधित कायदा कलम १२(अ) अन्वये दोषारोप सिध्दतेकरीता चालविण्यात आला.

२. अभियोग पक्षाचे संक्षिप्त म्हणणे येणे प्रमाणे -

दिनांक २३.०२.२०१८ रोजी पोकॉ. मनोज वसंत बागुल हे स्थानिक गुन्हे शाखा कार्यालयात इतर पोलीस कर्मचा-यांसोबत हजर असताना पोहेकॉ. हिरालाल ठाकरे यांना गुप्त बातमीदारामार्फत बातमी मिळाली की, मनोहर टॉकीजचे मागे एका घराचे भिंतीच्या आडोशाला आरोपी हा त्याच्या फायद्यासाठी लोकांकडून अंकसहृयाच्या आकडयावर रेघीत पैसे लावून घेवून अंकसहृयाचा खेळ खेळिवत आहे. सदर बातमीवरुन पोहेकॉ. हिरालाल ठाकरे यांनी दोन पंचांना बोलावुन त्यांना बातमीची हकीकत सांगितली व ते पंच म्हणून येण्यास तयार झाले. ते, दोन पंच व पोलीस पार्टी असे पंचनामाकामी लागणारे सिहत्य व लॅपटॉप संगणक संच सोबत घेवून मोटार सायकलने बातमीच्या ठिकाणी गेले. घटनास्थळी गेले असता सदर ठिकाणी एक इसम जिमनीवर बसून त्याच्या हातात पुस्तक व पेन घेवून लिहीतांना व एक इसम त्याचेजवळ आकडयावर पैसे लावताना दिसला. बातमीची खात्री झाल्याने त्यांनी १६.४० वाजता छापा टाकून आकडे लिहीणा—या इसमास जागीच पकडले परंतु आकडे लावणारे इसम पोलीस रेड आल्याचे पाहून पळून गेला. पकडलेल्या इसमास त्याचे नाव गाव विचारले असता त्याने त्याचे नाव राकेश मोहनलाल अग्रवाल असे सांगितले. त्याच्या कब्जातून एक अंकसट्टयाचे बांधीव पुस्तक ट्रिप्लीकेट प्रतीत, रोख रक्कम रुपये ५६०/ – व एक निळया रंगाचा बॉलपेन मिळुन आला. पोहेकॉ. हिरालाल ठाकरे यांनी पंचांसमक्ष पंचनामा करुन मुद्देमाल जप्त केला. त्यानंतर आरोपीविरुध्द पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली.

- ३. सदरच्या फिर्यादीवरुन आझादनग पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा क्र.१२/२०१८ अन्वये मुंबई जुगार कायदा कलम १२(अ) प्रमाणे नोंद झाली. सदर गुन्हयाचा तपास पोना. यू.बी.चव्हाण यांनी पूर्ण करुन आरोपीविरुध्द न्यायालयात दोषारोप पत्र दाखल केले.
- ४. आरोपीविरुध्द निशाणी ०८ अन्वये गुन्हयाचा तपशील नोंदवुन आरोपीस त्याच्या भाषेत वाचुन व समजावून सांगितला असता आरोपीने गुन्हयाचा तपशील अमान्य करुन संपरीक्षा चालविण्याची विनंती केली, सबब अभियोग पक्षाचे पुरावे नोंदविण्यात आले. संपरीक्षे दरम्यान अभियोग पक्षातर्फे घटनास्थळ व जप्ती पंचनाम्यावरील पंच एकनाथ कचरु अहिरे अभियोग साक्षीदार क्र. १, फिर्यादी पोकॉ. मनोज वसंत बागूल अभियोग सा.क्र. २ यांची साक्ष नोंदविण्यात आली. आरोपीविरुध्द गुन्हादर्शक पुरावा उपलब्ध झाल्याने फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम ३१३ प्रमाणे त्याचे निवेदन नि. १५ वर नोंदविण्यात आले. आरोपीने त्याच्या उलटतपासाद्वारे तसेच या निवेदनात त्याच्यावरील आरोप नाकारुन त्याच्यावर खोटी केस दाखल करण्यात आल्याचा बचाव

घेतला.

५. उभय पक्षाच्या परस्पर विधानांचा विचार करुन खालील प्रमाणे प्रश्न अधोरेखित करण्यात आले व त्यावर खालील नमूद करणांसह निष्कर्ष पुढील प्रमाणे देण्यात आला.

प्रश्न

निष्कर्ष

- १. दि.२३.०२.२०१८ रोजी सायंकाळी ०४.४० वाजता, धुळे नाही. शहरात मनोहर टॉकीजमागे एका भिंतीच्या आडोशाला सार्वजनिक जागी, आरोपी हा त्याच्या फायद्यासाठी अंकसट्टयाच्या आकड्यांवर लोकांकडुन पैसे घेवुन कल्याण मटका नावाचा हारजितचा जुगाराचा खेळ खेळतांना व खेळवितांना मिळून आला असे अभियोग पक्ष सिध्द करतो काय?
- २. कोणता आदेश ?

आरोपीची निर्दोष मुक्तता करण्यात आली.

कारणमिमांसा

प्रश्न क्र.१ करीता -

- ६. अभियोगपक्षाने सदर प्रकरणामध्ये आरोपीविरुध्द गुन्हा सिध्द करण्याकरीता एकुण दोन साक्षीदार तपासले आहेत. अभियोग पक्षातर्फे सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता आणि आरोपीतर्फे अधिवक्ता यांचे युक्तीवाद ऐकले तसेच अभियोग पक्षाने दाखल केलेला पुरावा वाचला.
- ७. अभियोगपक्षातर्फे तपासण्यात आलेला अभियोग साक्षीदार क्र. १ एकनाथ कचरु अहिरे हा घटनास्थळ व जप्ती पंचनाम्यावरील पंच साक्षीदार आहे. परंतु त्याने त्याच्या पुराव्यात दिनांक २३.०२.२०१८ रोजीच्या घटनास्थळ व जप्ती पंचनाम्यावरील त्याच्या सही व्यतिरिक्त इतर संपूर्ण मजकुराचे खंडन केले व पोलीसांनी त्याच्यासमक्ष काही जप्त केले नाही असे त्याने कथन केले. सदर साक्षीदार अभियोगपक्षास सहकार्य करीत नसल्याने सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता यांनी न्यायालयाच्या परवानगीने सदर साक्षीदारास उलटतपासात विचारता येतील असे प्रश्न विचारले. परंतु सदर साक्षीदाराने तो पोलीसांसोबत घटनास्थळी गेला आणि त्याच्यासमक्ष पोलीसांनी आरोपीवर छापा टाकून आरोपीच्या ताब्यातून अंकसट्टयाचे पुस्तक, रोख रक्कम रु.५६०/- व

बॉलपेन जप्त केला हया सर्व बाबी स्पष्टपणे नाकारल्या आहेत. त्यामुळे सदरचा घटनास्थळ व जप्ती पंचनामा पुराव्यात सिध्द होत नाही.

- ८. अभियोगपक्षातर्फे तपासण्यात आलेले पोकॉ. मनोज वसंत बागुल अभियोग साक्षीदार क्र.२ हे फिर्यादी असून त्यांनी त्यांच्या पुराव्यात कथन केले की, दिनांक २३.०२.२०१८ रोजी ते स्थानिक गुन्हे शाखेत पोकॉ. म्हणून कर्तव्यावर हजर होते. त्या दिवशी हेकॉ. ठाकरे यांना गुप्त मिळाली की, धुळे शहरात मनोजर टॉकीजच्या मागे एका घराच्या भिंतीच्या आडोशाला एक इसम अवैध सष्ट्रा खेळत आहे. हेकॉ. ठाकरे यांनी दोन पंचांना बोलावुन त्यांना बातमीची हकीकत सांगीतली व त्यांनी रेड कामी येण्यास संमती दर्शवीली. त्यानंतर ते, पोलीस कर्मचारी व पंच असे खाजगी वाहनाने घटनास्थळी गेले असता, घटनास्थळावर एक इसम बसलेला दिसला व त्याच्या हातात पेन व कागद होता व तो अंकसष्ट्रयाचे आकडे लिहीत होता व दुसरा इसम उभा राहून खाली बसलेल्या माणसाच्या हातात पेसे देत होता. आरोपीवर १६.४० वाजाता छापा टाकला. पोलीस आल्याचे पाहुन उभा असलेला इसम पळुन गेला व बसलेल्या इसमास जागीच पकडले. त्याला पंचासमक्ष त्याला त्याचे नाव विचारले असता, त्याचे त्याचे नाव राकेश मोहनलाल अग्रवाल असे सांगीतले. त्या इसमाची झडती घेतली असता, त्याच्या ताब्यातुन रोख रक्कम रुपये ५६०/ व जुगाराचे साहित्य मिळुन आले. हेकॉ. ठाकरे यांनी पंचांसमक्ष मुदेमाल जप्त करुन घटनास्थळी पंचनामा तयार करुन त्यावर व जप्त मुद्देमालावर पंचांच्या व त्यांच्या सहीचे लेबल लावले. त्यांनी आरोपीवरुध्द नि.१७ वरील फिर्याद दिली.
- ९. आरोपीतर्फे घेण्यात आलेल्या उलटतपासात साक्षीदार क्र.२ पोकॉ. मनोज वसंत बागुल यांनी मान्य केले आहे की, ते रेडसाठी ज्या खाजगी वाहनाने गेले होते त्याचा नंबर फिर्यादीत नमूद नाही, घटनास्थळाच्या आजुबाजुला दुकाने, गॅरेज असून तो परिसर गजबजलेला असतो, घटनास्थळी आजुबाजुच्या लोकांचे त्यांच्यासमक्ष जाब जबाब घेतलेले नाही, आरोपीला घटनास्थळी अटक केल्याबाबतचा पंचनामा केलेला नाही, छापा टाकण्यासाठी बोलविलेले पंच पोलीस स्टेशनच्या आणि घटनास्थळाच्या आजुबाजुचे रहिवासी नाहीत.

- 90. अभियोगपक्षाच्या म्हणण्यानुसार आरोपी हा मनोहर टॉकीजच्या मागे एका घराच्या भिंतीच्या आडोशाला अंकसष्ट्रयाचा जुगार खेळत असल्याबाबतची बातमी मिळाल्यानंतर पोलीसांनी दोन पंचांसह घटनास्थळी छापा टाकुन पंचांसमक्ष घटनास्थळावरुन रोख रक्कम व जुगाराची साधने असा मुद्देमाल पंचनामा करुन जप्त केला होता. परंतु सदर दोन पंच साक्षीदारांपैकी न्यायालयासमोर तपासण्यात आलेला पंच एकनाथ कचरु अहिरे अभियोग साक्षीदार क्र. १ याने त्याच्या पुराव्यात त्याचे समक्ष आरोपीवर छापा टाकल्याचे तसेच सदर मुद्देमाल त्याचे समक्ष पंचनामा करुन जप्त करण्यात आल्याचे नाकारले असल्याने सदर घटनास्थळ व जप्ती पंचनामा पुराव्यात सिध्द होऊ शकले नाही. त्यामुळे सदरचा मुद्देमाल आरोपीच्याच ताब्यातुन जप्त करण्यात आला ही बाब देखील सिध्द झालेली नाही.
- 9.9. अभियोग साक्षीदार क्र. १ हा स्वतंत्र साक्षीदार असून तो फितूर झालेला आहे. फिर्यादीमध्ये व साक्षीदार क्र. २ याच्या साक्षीत आरोपी हे पैसा लावून जुगाराचा खेळ खेळत होते असे कोठेही नमूद नसून तसे कथन नाही. तसेच इतर साक्षीदार हे पोलीस साक्षीदार असल्याने व ते स्वतंत्र साक्षीदार नसल्याने त्यांची साक्ष नोंदविल्याने अभियोग पक्षास आरोपीविरुध्दचा गुन्हा शाबीत करण्यास मदत होण्याचा हेतू साध्य होणार नाही. त्यामुळे नि. १ वर अभियोग पक्षाचा पुरावा बंद करण्याचा आदेश पारित करण्यात आलेला आहे. अभियोग पक्षाने तपासलेला एकमेव पंच एकनाथ अहिरे हा देखील फितूर झालेला आहे. त्यामुळे घटनास्थळाचा पंचनामा देखील सिध्द झालेला नाही. अभियोग पक्षाने कोणताही पुरावा आरोपीविरुध्द अभिलेखावर आणलेला नाही. अभियोग पक्षाने हतर स्वतंत्र साक्षीदार तपासलेले नाहीत. त्यामुळे अभियोग पक्षाचा एकंदरित पुरावा लक्षात घेता आरोपी हा लोकांकडुन पैसे स्विकारुन जुगार खेळ खेळत व खेळवीत होता तसेच त्यांच्या ताब्यातुन रोख रक्कम आणि जुगाराचे साहित्य जप्त करण्यात आले ही बाब निःसंशयपणे आणि सबळ पुराव्यानिशी सिध्द करण्यास अभियोगपक्षास अपयश आले आहे. सबब, प्रश्न क्र. १ ते उत्तर नकारात्मक देऊन अंतिम आदेशाकरीता असलेल्या प्रश्न क्र. २ च्या निष्कर्षात पुढील आदेशाची घोषणा करण्यात येते.

आ दे श

- १. आरोपी राकेश मोहनलाल अग्रवाल याची मुंबई जुगार अधिनियम कलम १२(अ) च्या आरोपातून फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम २५५(१) अन्वये निर्दोष मुक्तता करण्यात येत आहे.
- २. आरोपीचा जातमुचलका व बंधपत्र रद्व करण्यात येतो.
- ३. जप्त मुद्देमालापैकी रोख रक्कम रुपये ५६० / अपील कालावधीनंतर सरकार जमा करण्यात येऊन इतर मुद्देमाल मुल्यहीन असल्याने त्याचा नाश करण्यात यावा.
- ४. आरोपीने कलम ४३७(अ) फौजदारी प्रक्रिया संहिता १९७३ अनुसार जामीनची पुर्तता करावी

न्यायनिर्णय खुल्या न्यायालयात पारित व घोषित करण्यात आला.

दिनांक — ११.१२.२०१९

(अं.टी.जगताप) न्यायदंडाधिकारी प्रथम वर्ग (कोर्ट नं.४), धुळे.

<u>प्रमाणपत्र</u>

मी प्रमाणित करितो की, सदर पी.डी.एफ. संचिकेच्या मजकूरातील शब्द न् शब्द मूळ न्यायनिर्णयाप्रमाणे आहे.

लघुलेखकाचे नांव – एन.ए. इंगळे न्यायालयाचे नांव – न्यायदंडाधिकारी प्रथम वर्ग (न्यायालय क्र.४) धुळे.

पीडीएफ फाईल अपलोड - १२.१२.२०१९

केल्याचा दिनांक.

स्वाक्षरित/-लघुलेखक (श्रेणी-३)